

De toekomst van de natuur in 't Gooi

D66 Hilversum vindt dat behoud en versterking van de Gooische natuur en goed recreatief gebruik leidend moeten zijn bij het vormgeven van de toekomst van het Gooisch Natuur Reservaat (GNR). De keuze voor een organisatorische fusie met het Provinciaal Water Net (PWN) lijkt ons geen passend antwoord op de benoemde problemen bij het GNR. Andere keuzen liggen meer voor de hand.

Belang van de Gooische Natuur

Op een mooie dag in het weekend lopen er 30.000 mensen op de gronden van het GNR. De directe nabijheid van de natuur is voor veel Hilversummers en Gooiers een belangrijk onderdeel van de kwaliteit van het leven in 't Gooi. Natuur bepaalt in belangrijke mate de kwaliteit van het Gooi.

Het is daarbij de vraag hoe je die waarde beschermt en kwaliteit behoudt. De GNR constructie, een onafhankelijk stichting waaraan 7 (nu nog 8) samenwerkende gemeenten die de 'bescherm en behoud' taak hebben *overgedragen* (en dat is meer dan *opdragen*), moet naar de mening van D66 onverkort gehandhaafd blijven. Dat hoeft organisatorische samenwerking met andere partijen niet in de weg te staan, maar stelt daar wel beperkingen aan. De voor de 'bescherm en behoud' taak essentiële delen moeten daarom in de stichting zelf uitgevoerd en inhoud gegeven worden.

Selectie criteria voor een samenwerkingspartner

De keuze voor een fusiepartner ligt dus niet voor de hand. Maar als je zo'n keuze moet maken, moet je bij de selectie wel toetsen of je belangrijkste taak niet in de knel komt, en of die fusie of samenwerking wel een antwoord is op de problemen die je hebt. D66 Hilversum verbaast zich over de vroege keuze voor fusiepartner PWN. De selectiecriteria, zoals 'een vergelijkbare uitvoeringsorganisatie' zijn erg sturend geweest, en de gepresenteerde weging van de criteria niet minder.

Kwetsbaarheid van de GNR organisatie

Wij signaleren dat de continuïteits problemen van het GNR zich lijken te beperken tot de dun bemenste stafftaken: financiën, PenO, vastgoed beheer, ICT en wellicht communicatie. Onze vraag is dan of hieromtrent niet eerder de samenwerking gezocht kan worden met een andere overheidsorganisatie in 't Gooi om in de ervaren kwetsbaarheid te voorzien (Regio, grotere

gemeente). Wij denken dat dit mogelijk is. De boswachterij heeft voldoende omvang. Over de omvang en de kwaliteit van de natuurontwikkel – beleidsafdeling heeft D66 geen problemen gehoord, maar ook hierbij lijkt samenwerking ‘vanuit zelfstandigheid’, inhuur of (kostenverhogende) uitbreiding van capaciteit eerder voor de hand te liggen dan een verhuizing naar Velsbroek (PWN-HQ). Dit laatste zou ook juist een beleids-afhankelijkheid tot stand brengen van een partij die juist een sterk eigen belang heeft, namelijk het veilig stellen van zijn waterwin-capaciteit.

Inkomsten van het GNR

Als Amsterdam in cassatie wint en mag uittreden uit het GNR, is het waarschijnlijk dat de inkomsten met ca. 200 k€ zullen afnemen. Dat is namelijk de bijdrage van Amsterdam. Terecht wordt er naar gestreefd om deze inkomsten te compenseren (verder bezuinigen ligt niet voor de hand). Ons inziens moet breder gekeken worden naar vergroting van inkomsten, bijvoorbeeld door bijdragen van water-winners PWN en Vitens, andere vormen van ‘exploitatie van de natuur’ of door een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten. De gemeenten betalen nu zo’n 6 euro per inwoner als bijdrage aan het GNR, dat zou dan 1 euro meer worden. Nog steeds een zeer klein bedrag voor zoveel kwaliteit van de leefomgeving.

In de marge van deze discussie speelt nog mee dat de postcode loterij het GNR met ca 900 k€ per jaar ondersteunt (tot en met 2019, het gaat steeds om periodes van ca. 5 jaar). PWN is een overheid NV, dus een overheidsbedrijf. De postcode loterij sponsort geen overheden. Hier lopen we dus enig risico op het mis gaan lopen van een substantiële bijdrage.

Zeggenschap voor PWN

PWN is bereid het gat van Amsterdam ‘op te vangen’. In ruil voor zeggenschap op het beheer. Dat blijft een merkwaardig aanbod als wij behoud en versterking van de Gooische natuur als uitgangspunt nemen. Want hier gaat een afnemer van de natuur niet betalen als waterwinbedrijf, maar als mede-beschermer. Wees dan helder, betaal een bijdrage aan de organisatie om haar beschermende te laten uitvoeren, in ruil waarvoor je water mag en kan winnen. Maar blijf buiten het bestuur dat juist de hogere belangen primair moet dienen.

Toekomst Gooische natuur en GNR

Dat het GNR als organisatie door allerlei ontwikkelingen wat kwetsbaar is geworden, waarvoor wel een oplossing nodig is, moet ons niet afleiden van de primaire vraag: hoe borgen wij de kwaliteit van de Gooische natuur? Hoe beschermen en versterken we die in de komende 10, 20 jaar en daarna? Daarvoor is een ‘monomane organisatie’ nodig die het eeuwigdurend in stand houden van de Gooische natuur in volle omvang kan dragen. Wat je ook doet, dit aspect moet zeer robuust geregeld worden. Misschien nog wel beter dan nu. D66 weet hoe essentieel de ons omringende natuur is voor de kwaliteit van leven in het Gooi. Dat bleek ook weer bij de discussie over de strategische agenda van de regio Gooi en Vecht. En dat blijkt ook uit externe observaties, waarin de groene kwaliteit van onze regio veelvuldig wordt geprezen. Laten we daarom niet beknibbelen op iets waar we iedere dag van mogen genieten voor de prijs van nog geen bioscoopkaartje. En niet afdoen aan het baas zijn over de eigen natuur.

Annette Wolthers, raadslid/woordvoerder milieu D66 Hilversum
Hein Jaarsma, fractievoorzitter D66 Hilversum